

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กสิกรไทย, ธนาคาร. บทความขณะการประกวดเรื่องเมืองไทยจะรุ่งเรืองผลเมืองต้องมีวินัย.

กรุงเทพมหานคร : ธนาคารกสิกรไทย, 2523.

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. คู่มือปฏิบัติงานบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518 สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ ภาค 2, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อักษรสารการพิมพ์, 2523.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. ประเมินผลการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (2510-2514). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (ม.ป.ป.)

ชูศักดิ์ เทียงตรง. การบริหารงานบุคคลในภาครัฐกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.

ชำนาญ สงวนพงศ์. การสอบสวนและการลงโทษทางวินัยข้าราชการ. พระนคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2514.

จำเลื่อง วุฒิจันทร์ และ ถวัลย์ สอนินุเคราะห์. กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2516.

ขำรง บัวศรี. หลักการศึกษ. พระนคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2506.

- ประวีณ ฉ นคร. "วินัย." ใน การบริหารงานบุคคลในประเทศไทย. อมร รักษาสิทธิ์
โสรัจ สุวริทกุล. บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายก
รัฐมนตรี, 2514.
- ปิ่น มุกข์กิตฺ. "มงคลชีวิต ภาคที่ 1." ใน อนุสรณ์ นายปรีชา เอกธวานิช. กรุงเทพ -
มหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2502.
- ภิญโญ สาร. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2517.
_____. หลักบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช,
2519.
- บุญ ชันชบุญ และ บรรจง ศศิธรานกูร. คู่มือนักบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ชัยมงคล
การพิมพ์, 2519.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา กองการเจ้าหน้าที่. คู่มือการปฏิบัติการบริหารงาน
บุคคลสำหรับโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ, 2523.
- _____. หน่วยงานพิเศษ เขตการศึกษา 9. คู่มือครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ชนิดใหม่.
เขตการศึกษา 9 : หน่วยงานพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ,
2522.
- เสถียร เหลืองอราม. หลักการบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โพธิ์สามต้นการพิมพ์, 2521.
- เสนาะ ทิเยาว์. การบริหารบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2519.

สมาน รังสิโยภุมย์. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : อักษร
สารการพิมพ์, 2522.

สวัสดิ์ จันทร์อำรุง และ ชัยสิทธิ์ เศรษฐบุปผา. ประมวลการสอบสวนวินัยข้าราชการ,
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สยาม, 2512.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
พิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

อุกร ชื่นกลิ่นรูป. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิทยากร, 2523.

อุทัย หิรัญโต. ศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนส์ไตร์,
2515.

วารสาร

ปวีณ ณ นคร. "ปลีกรานของข้าราชการพลเรือน." วารสารข้าราชการ, 25 (เมษายน
2523) : 3 - 5.

"พระราชบัญญัติกฎ พ.ศ.2488." ราชกิจจานุเบกษา, 62 (16 มกราคม 2424) : 1 - 26.

"พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523." ราชกิจจานุเบกษา, 97 (11 ตุลาคม
2523) : 61 - 108.

"พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518." ราชกิจจานุเบกษา, 92 (กุมภาพันธ์
2518) : 1 - 78.

สีมา สีมานนท์ และ พิพัฒน์ โกศลวัฒน์. "วิธีการส่งเสริมให้ข้าราชการมีวินัยและป้องกันกา
กระทำผิดวินัย." วารสารข้าราชการ, 25 (เมษายน 2523) : 18 - 29.

สุวัศม์พรรณ คุลยจินดา. "ตัวอย่างกรณีการกระทำผิดวินัยและสาเหตุการกระทำผิดวินัย."

วารสารข้าราชการ. 25 (เมษายน 2523) : 68 - 100.

สุวรรณ จนะสงคราม. "ความสำคัญของผู้บังคับบัญชาในเรื่องวินัยข้าราชการพลเรือน."

วารสารข้าราชการ. 25 (เมษายน 2523) : 12 - 17.

โสรัจ สุวัทธิกุล. "วินัยข้าราชการพลเรือนหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา." วารสารข้าราชการ.

25 (เมษายน 2523) : 6 - 11.

เสาวนิต วิริยะศิริกุล. "วินัยและการลงโทษข้าราชการครู." สามัญศึกษา. 14 (มกราคม

2520) : 25 - 28.

"หัวหน้าสถานศึกษากับวินัยและการลงโทษ." สามัญศึกษา. 14 (มีนาคม 2520) : 25 - 30.

อาลัย อิงควณิช. "ข้าราชการพลเรือนกับจรรยาบรรณ." วารสารข้าราชการ. 25 (เมษายน

2523) : 30 - 37.

อุสาห์ โภกสม่าถึก. "การรักษาวินัยข้าราชการ." วารสารข้าราชการ. 24 (กรกฎาคม

2522) : 14 - 16.

เอกสารอื่น ๆ

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. "คู่มือการอบรมผู้บริหารระดับสูง." กรุงเทพฯ-
มหานคร : สำนักงาน ก.พ. (กิตติสำเนา)

พัฒน์ ณะคี. "ความผิดทางวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ระหว่าง พ.ศ. 2515 - 2519." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหา-
วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2521.

มัญญ เอี่ยมวิสัย. "ขวัญในการปฏิบัติทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 6."

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ศึกษาศึกษา, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา กองการเจ้าหน้าที่. "เอกสารประกอบการบรรยายใน

การอบรมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาาระดับสูง." กรุงเทพมหานคร : กองการ

เจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (กัคส์าเนา)

____. "หนังสือเวียนเกี่ยวกับวินัยและการลงโทษข้าราชการ." กรุงเทพมหานคร : กองการ

เจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (กัคส์าเนา)

สินสมุทร ประทุมตา. "ความผิดทางวินัยของข้าราชการครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระหว่างปี 2517 - 2519." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2521.

ภาษาอังกฤษ

Books

Beach, Dale S. Personnel : The Management of People at Work.

New York : The Macmillan Co., 1971.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and

Education. N.Y. : McGraw-Hill Book Co., 1967.

Flippo, Edwin B. Principles of Personnel Management. New York :

McGraw-Hill Book Co., 1966.

Jucius, Michael J. Personnel Management. Homewood 111 :
Richard D. Irwin, Inc., 1968.

Kingsbery, Joseph B. Personnel Administration for Thai Students.
Bangkok : Institute of Public Administration, Thammasat
University, 1975.

Presthus Robert. The Organizational Society. New York :
Alfred and Kropf, Inc., 1962.

Sheviakov, George V. and Redt Fritz. Discipline for Today's
Children and Youth. Washington, D.C. : Association
for Supervision and Curriculum Development, 1955.

William Waite W. Personnel Administration. New York : The
Ronald Press Company, 1952.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2518

เป็นปีที่ 30 ในรัชกาลปัจจุบัน

(แก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 19 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2520)

และแก้ไข

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ฉบับที่ 2, 3, 4 และ 5

ให้ไว้ ณ วันที่ 9 ตุลาคม 2523

หมวด 4

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา 65 ข้าราชการพลเรือนสามัญของรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย จักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา 66 ข้าราชการพลเรือนสามัญของสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา 67 ข้าราชการพลเรือนสามัญของปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่น
ได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
มาตรา 68 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและต้อง
ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ และมติคณะรัฐมนตรีให้เกิด
ผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ งดความออกสหะ เอาใจใส่และระมัดระวังรักษาประโยชน์
ของทางราชการ

การประมาทเดินเลอในหน้าที่ราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจไม่ปฏิบัติ
ตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ หรือมติคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่
ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 69 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจ และ
รับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ และต้องป้องกันภัยอันตราย
ซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

มาตรา 70 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาความลับของทางราชการ การ
เปิดเผยความลับของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความ
ผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 71 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่ง
สั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการห้ามมิให้ขัดขึ้นหรือ
หลีกเลี่ยง

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่
ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ
อย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 72 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำ
การขามผู้บังคับบัญชาเห็นชอบ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับ
อนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา 73 ข้าราชการพลเรือนสามัญของไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องบอก ถือว่าเป็นการรายงานเท็จจួយ

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 74 ข้าราชการพลเรือนสามัญของถือ และปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

มาตรา 75 ข้าราชการพลเรือนสามัญของอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 76 ข้าราชการพลเรือนสามัญของสุภาพเรียบร้อย และรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ

มาตรา 77 ข้าราชการพลเรือนสามัญของสุภาพเรียบร้อย ต้อนรับให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้ความสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อในราชการอันเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงราษฎร

การดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงราษฎร เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 78 ข้าราชการพลเรือนสามัญของไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์ อันทำให้เสียความดีงามหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

มาตรา 79 ข้าราชการพลเรือนสามัญของไม่เป็นกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในทางหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา 80 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือ
เจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา 81 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการอันใดซึ่งถือว่าเป็นประ-
พฤติชั่ว เช่นประพฤติตนเป็นคนเสเพล ใฝ่ของมีนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ นมกมุนใน
การพนัน กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอันใด ซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำ
พิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้
กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอันใด อันใด
ซึ่งถือว่าเป็นประพฤติกุศลอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 82 ใหญ่บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ส่งเสริม และดูแลระวางใหญ่อยู่ใต้งบังคับบัญชา
ปฏิบัติคามวินัย

ถ้าผู้บังคับบัญชารูว่าผู้อยู่ใต้งบังคับบัญชาคนใดกระทำผิดวินัย จะต้องดำเนินการ
ทางวินัยทันที ถ้าเห็นว่าผู้กระทำผิดวินัยที่จะตองได้รับโทษและอยู่ในอำนาจของตนที่จะลง
โทษได้ ให้สั่งลงโทษ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นควรจะได้รับรับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษให้
รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำผิดวินัยเห็นอื่นไป เพื่อให้พิจารณาคำเนินการสั่งลงโทษ
ตามควรแก่กรณี

ผู้บังคับบัญชามีใครละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ตามมการนี้โดยไม่สุจริต
ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

.....
.....

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
สัญญา ธรรมศักดิ์
นายกรัฐมนตรี

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2518)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518
ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดเจน

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 (2) และมาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในกรณีดัง
ต่อไปนี้ เป็นกรณีความผิดชัดเจน คือ

(1) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษา
ถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดย
ประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(2) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสิบห้าวัน และผู้
บังคับบัญชาได้ดำเนินการสอบสวนแล้ว เห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือเห็นว่ามีความผิด
อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ 2. กรณีความผิดที่ปรากฏชัดเจนตามข้อ 1. ผู้มีอำนาจตามมาตรา 86 หรือ
มาตรา 92 วรรคสาม แลวแต่กรณี จะสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก โดยไม่สอบ
สวนก็ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2518

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

ระเบียบครูสภา
ว่าด้วยวินัยการระเบียบประเพณีของครู
พ.ศ. 2506

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 และโดยความเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบประเพณีของครู ว่าด้วยวินัยของครูไว้ดังต่อไปนี้

ระเบียบประเพณีของครูว่าด้วยวินัยของครู

1. ครูต้องสนับสนุนและปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
2. ครูต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน ให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของสถานศึกษา
3. ครูต้องสุภาพเรียบร้อย เื่อซึ้งและไม่แสดงความกระต้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ที่อยู่บังคับบัญชาหรือคณาจารย์ของผู้อื่นซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ห้ามมิให้กระทำขามผู้บังคับบัญชาเห็นอกคน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว
4. ครูต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่สถานศึกษา จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานไม่ได้
5. ครูต้องประพฤติตนอยู่ในความสุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์เที่ยงธรรม
6. ครูต้องรักษาชื่อเสียงของครู มิให้เสื่อมเสียว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามมิให้ประพฤติการผิด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ และชื่อเสียงของครู เช่น ประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพเครื่องคองของเมาจนไม่อาจครองสติได้ มีหนี้สินรุงรัง

หมกหมุ่นในการพนัน กระทำผิดอาญา ประพฤติผิดในทางประเวณีต่อบุคคลหรือคฤสมรสของ
ผู้อื่นกระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำกร่อนไถ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง
หน้าที่ของตน

7. ครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และไม่คุ้มหมิ่นเหยียดหยามบุคคล

ใด ๆ

8. ครูต้องถือและปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมนิยมของสถานศึกษา

9. ครูต้องรักษาความสัมพันธ์ที่ระหว่างครูและช่วยเหลือนักเรียนและกันในฐานะที่ทำงาน

10. ครูต้องรักษาความลับของศิษย์ ผู้ร่วมงาน และสถานศึกษา

วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2506

ปิ่น มาลากุล

ประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(สำเนา)

ที่ สร.1006/ว.21

สำนักงาน ก.พ.

6 ธันวาคม 2524

เรื่อง การร้องโทษข้าราชการพลเรือนซึ่งกระทำผิดวินัยในกรณีเกี่ยวกับการจัดซื้อพัสดุและการจ้าง

เรียน (เวียบกระทรวงมหาดไทย)

ควยปรากฏว่ามีข้าราชการพลเรือนกระทำผิดวินัยในกรณีเกี่ยวกับการจัดซื้อพัสดุหรือการจ้างอยู่เสมอ เป็นคนว่า ใครรับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับสิ่งของ กรรมการตรวจการจ้าง แล้วไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เช่นลงนามตรวจรับไปหึ่ง ๆ ที่ผู้ขายยังมีใค่นำสิ่งของมาส่งมอบหรือส่งมอบยังไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือผู้รับจ้างปฏิบัติตามสัญญาจ้างยังไม่ถูกต้องครบถ้วน จนเป็นเหตุให้เกิดการทุจริตหรือเสียหายแก่ราชการอยู่เนือง ๆ

ก.พ.พิจารณาเห็นว่า เพื่อป้องกันการทำผิดวินัยในกรณีทำนองนี้ กระทรวงมหาดไทยต่าง ๆ ควรกำชับข้าราชการในสังกัดให้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนในการจัดซื้อพัสดุและการจ้างอย่างเคร่งครัด ถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้ใดกระทำผิดวินัยนี้ ผู้บังคับบัญชาควรลงโทษในสถานหนัก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้กรมและส่วนราชการในสังกัดทราบควย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(นายโกวิท สมานิช)

(พันเอก จินดา ณ สงขลา)

หัวหน้างานธุรการ กองการเจ้าหน้าที่

เลขาธิการ ก.พ.

(สำเนา)

ที่ น.ว.208/2496

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

3 กันยายน 2496

เรื่อง แนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อนุสนธิหนังสือที่ น.ว.300/2496 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2495 แจงมติคณะรัฐมนตรี
ให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ กวดขันวินัยข้าราชการในเรื่องการเสพสุราและเล่นการพนัน
โดยเคร่งครัด ความแจ้งอยู่แล้ว

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบให้ ก.พ. พิจารณาหาทางวางระเบียบหรือข้อบังคับ
ให้ข้าราชการเลิกเล่นการพนันและเสพสุรากล้วยอีกทางหนึ่ง ซึ่งมีที่ ก.พ. ได้พิจารณาแล้ว
เสนอแนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและข้าราชการเสพสุรามาถึงขอไปนี้

ก. เล่นการพนัน

1. การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่นควรวางโทษถึงให้
ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ
2. การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางราชการ
  - (ก) เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบ
ปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่ง
มีขอรห้ามของกระทรวงทบวงกรมไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ข้อ 1 ถ้าผู้เล่นนั้น
เป็นข้าราชการอื่นให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี
  - (ข) เล่นโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่
ปราบปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงาน
อื่นใดซึ่งมีขอรห้ามของกระทรวงทบวงกรมวางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์

ในข้อ 1 ก็ได้ ตามเดนนั้นเป็นข้าราชการอื่นจะเป็นผิดต่อเมื่อปรากฏว่า ผู้นั้นหมกมุ่นต่อกรพนั้นเป็นเหตุใดเสื่อมเสียแก่ราชการและให้พิจารณาตงโทษตามควรแก่กรณี

ข. เสพสุรา

ข้าราชการผู้ใดเสพสุรามิมนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้พิจารณาตงโทษตามควรแก่กรณี ข้าราชการผู้ใดเสพหรือเมาสุราในกรณีต่อไปนี้ อาจถูกตงโทษสถานหนักถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ เช่น

- (1) เสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- (2) เมาสุราเดียวราชการ
- (3) เมาสุราในที่ชุมนุมชนจนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ศรีของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม ศกนี้ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ ก.พ.เสนอ และให้ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ข้าราชการในสังกัดถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร
(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นายโกวิทย์ สมานิช)

หัวหน้างานธุรการ กองการเจ้าหน้าที่

(สำเนา)

ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2 กุมภาพันธ์ 2524

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบสอบถาม

เรียน

ด้วยดิฉันกำลังทำการวิจัยเพื่อประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง "แนวปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8" อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันติเมธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วัตถุประสงค์ในการวิจัยมีดังนี้

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องวินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในเรื่องวินัยและการรักษาวินัยของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา
4. เพื่อหาแนวปฏิบัติในการรักษาวินัย จากความเข้าใจของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

ด้วยเหตุที่ท่านอาจารย์เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านนี้โดยตรง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ให้ได้รับการปรับปรุง และแก้ไขให้เหมาะสมก่อนที่จะนำไปใช้จริง ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(น.ส.ปาริชาติ เกษมเสนาะ)

(สำเนา)

ที่ 68/2524

ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

16 กุมภาพันธ์ 2524

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

คุณ น.ส.ปาริชาติ เกษมเสนาะ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเพื่อประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์
เรื่อง "แนวปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8"

ทางภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า งานวิจัยเรื่องนี้เป็น
ประโยชน์ต่องานบริหารการศึกษาเป็นอย่างมาก จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือจากท่าน
และคณะครุอาจารย์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ความอนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านโปรดให้
กับนิสิตผู้นี้ ทางภาควิชาบริหารการศึกษาคงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรักษ์ คันทิเมธ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

24 กุมภาพันธ์ 2524

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

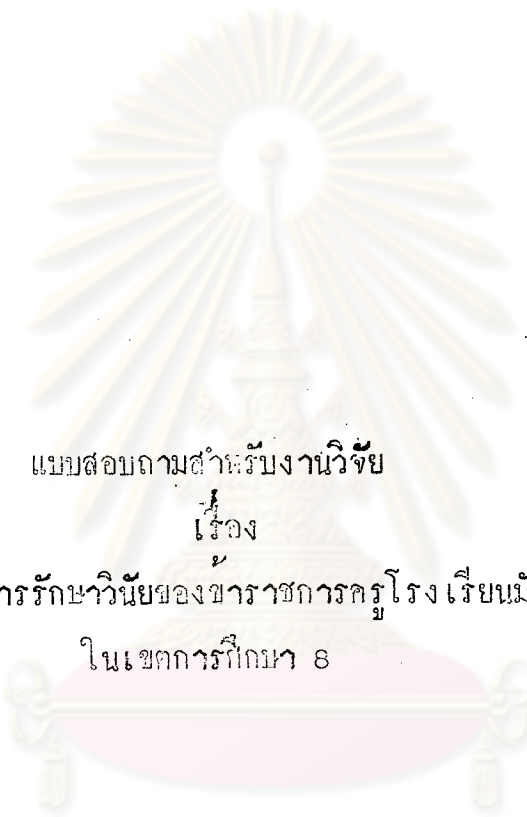
เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ควยดิฉัน น.ส.ปารีชาต เกษมเสนาะ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเพื่อประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวปฏิบัติในการรักษาอนามัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๙"

ดังนั้น จึงเรียนขอความร่วมมือมายังท่านผู้ซึ่งมีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการรักษาอนามัยของข้าราชการครูโดยตรง โปรดช่วยกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์สำหรับข้าราชการครู โดยสืบเนื่องจากผลการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ จะนำไปเป็นข้อเสนอแนะ และเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติต่อไป ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(น.ส.ปารีชาต เกษมเสนาะ)

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย

เรื่อง

แนวปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในเขตการศึกษ ๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัย

เรื่อง แนวปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตการศึกษา 8

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มี 4 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว มีคำถามทั้งหมด 6 ข้อ
 ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องวินัย และการรักษาวินัยของ
 ข้าราชการครู มีคำถามทั้งหมด 32 ข้อ
 ตอนที่ 3 วิธีปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครู มีคำถามทั้งหมด 39 ข้อ
 ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการรักษาวินัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

วิธีตอบแบบสอบถาม

โปรดอ่านแบบสอบถามทีละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้า
 ข้อความ ซึ่งตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ตัวอย่าง เพศ (✓) ชาย ( ) หญิง

จากตัวอย่าง ใส่เครื่องหมาย (✓) ชาย แสดงว่า ผู้ตอบเป็นเพศชาย

1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
2. อายุ ( ) ต่ำกว่า 21 ปี ( ) 41 - 50 ปี
 ( ) 21 - 30 ปี ( ) 51 - 60 ปี
 ( ) 31 - 40 ปี
3. อายุราชการ ( ) ต่ำกว่า 6 ปี ( ) 16 - 20 ปี
 ( ) 6 - 10 ปี ( ) 21 - 25 ปี
 ( ) 11 - 15 ปี ( ) ตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป
4. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ( ) ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
 ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่
 ( ) อาจารย์ ศึกษาคณะ
5. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งปัจจุบัน ( ) ต่ำกว่า 6 ปี ( ) 16 - 20 ปี
 ( ) 6 - 10 ปี ( ) 21 - 25 ปี
 ( ) 11 - 15 ปี ( ) ตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป
6. วุฒิต่างการศึกษา ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท
 ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องวินัย และการรักษาวินัยของข้าราชการครู

2.1 เกี่ยวกับกรณีความผิดทางวินัย

วิธีตอบแบบสอบถาม ไปรอ่านแบบสอบถามที่ละเอียด แล้วพิจารณาตัดสินตามความเข้าใจของท่าน ว่ากรณีความผิดนั้นมีความผิดในระดับใด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลง ในช่องว่างหลังข้อความแต่ละข้อ

ตัวอย่าง

ข้อ	กรณีการกระทำผิด	ผิด ร้ายแรง	ผิดไม่ ร้ายแรง	ไม่ผิด
0	ข้าราชการครูลงโทษนักเรียนรุนแรงเกินกว่าเหตุ		✓	

คำอธิบาย

ผิดร้ายแรง หมายถึง การกระทำผิดวินัย ที่ต้องลงโทษในระดับ ไล่ออก ปลดออก ให้ออก

ผิดไม่ร้ายแรง หมายถึง การกระทำผิดวินัย ที่ต้องลงโทษในระดับลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน เตือน ภาคทัณฑ์

ไม่ผิด หมายถึง การกระทำนั้นไม่ผิดวินัย ไม่ต้องลงโทษ

จากตัวอย่างแสดงว่า การที่ข้าราชการครูลงโทษนักเรียนรุนแรงเกินกว่าเหตุ มีความผิดไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษในระดับลดขั้นเงินเดือนหรือภาคทัณฑ์

ข้อ	กรณีการกระทำผิด	ผิด ร้ายแรง	ผิดไม่ ร้ายแรง	ไม่ผิด
1	ข้าราชการครูมีเอกสารเกี่ยวกับการปกครองมลฑลหรืออื่นไม่ พึงประสงค์ของทางราชการ			
2	ข้าราชการครูเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะเกินทางเป็น เท็จ			
3	ข้าราชการครูเซ็นชื่อรับรองสำเนาหนังสือราชการว่าถูกต้อง แต่ปรากฏว่าสำเนาที่รับรองนั้นไม่ถูกต้อง			
4	เจ้าหน้าที่การเงินประมาณเงินเหลือหรือจงใจเบียดให้ เงินบำรุงการศึกษาที่เก็บรักษาสูญหายหรือขาดบัญชี			
5	ข้าราชการครูนำเอาข้อสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อใน โรงเรียนให้นักเรียนก่อนที่จะมีการสอบ			
6	ข้าราชการครูไม่ปฏิบัติตามคำสั่งกรมสามัญศึกษาใน กรณีคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการที่โรงเรียนอื่น			
7	การเสนอหนังสือราชการในโรงเรียนส่วนภูมิภาคมายัง กรมโดยไม่ผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น			
8	ข้าราชการครูไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ แล้วยื่นใบลา เป็นเท็จในภายหลัง			
9	ข้าราชการครูเป็นกรรมการคุมสอบไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำกับห้องสอบ			
10	ข้าราชการครูลงเวลามาทำงานให้เพื่อนครูด้วยกัน			

ข้อ	กรณีการกระทำผิด	ผิด ร้ายแรง	ผิดไม่ ร้ายแรง	ไม่ผิด
11	ข้าราชการครูจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียนโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ			
12	เจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนเก็บเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนแล้วไม่ปฏิบัติตามระเบียบ			
13	ข้าราชการครูร่วมกันเล่นแชร์			
14	ข้าราชการครูละทิ้งหน้าที่การอยู่เวรยามที่โรงเรียน			
15	ข้าราชการครูละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกิน 15 วัน โดยผู้บังคับบัญชาสืบสวนแล้วไม่มีเหตุอันควร			
16	ข้าราชการครูใช้ถ้อยคำไม่สุภาพกับนักเรียนที่สอน			
17	ข้าราชการครูไม่สุภาพเรียบร้อยต่อผู้บังคับบัญชา			
18	ข้าราชการครูทะเลาะกันเองในสถานที่ราชการ ในเวลาราชการ			
19	ผู้บังคับบัญชาแสดงกิริยาไม่สุภาพเรียบร้อยต่อผู้ใต้บังคับบัญชา			
20	ข้าราชการครูเสพสุราจนเมเินในเวลาราชการ			
21	ข้าราชการครูกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก			

ข้อ	กรณีการกระทำผิด	ผิด ร้ายแรง	ผิดไม่ ร้ายแรง	ไม่ผิด
22	ข้าราชการครูมีพฤติกรรมในทางชู้สาวกับนักเรียนที่ คนสอน			
23	ข้าราชการครูเล่นการพนัน			
24	ผู้บังคับบัญชาปล่อยให้ข้าราชการครูไปทำงานสายบ่อยๆ โดยไม่พิจารณาโทษหรือรายงานผู้บังคับบัญชาเหนือตนทราบ			

2.2 เกี่ยวกับความรู้เรื่องการรักษาวินัย

วิธีตอบแบบสอบถาม โปรดอ่านแบบสอบถามที่ละเอียดแล้วพิจารณาตัดสินว่าคำตอบที่กำหนดไว้ข้อใด
ถูกต้องที่สุด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ

ตัวอย่าง

0. ผู้กระทำผิดวินัยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 จะ
ได้รับผลตอบแทนอย่างไร

- การทำโทษ
- การลงโทษทางวินัย
- การส่งฟ้องศาล
- การใช้กฎหมาย

จากตัวอย่างแสดงว่า ผู้กระทำผิดวินัยจะได้รับผลตอบแทนโดยการลงโทษทางวินัย

1. ท่านคิดว่า การรักษาวินัย หมายถึงอะไร?

- การควบคุมความประพฤติโดยใช้กฎข้อบังคับและการลงโทษ
- การเสริมสร้างท่าทีและบรรยากาศในการปฏิบัติงาน เพื่อให้คนประพฤติดี
- การควบคุมและสร้างเสริมพฤติกรรม ทั้งโดยวิธีให้รางวัลและลงโทษ
- การฝึกอบรมที่ส่งเสริมให้คนประพฤติดี

2. การสร้างกฎเกณฑ์เพื่อให้มีระเบียบวินัยที่ดี ควรได้รับความเห็นชอบจากใครบ้าง?

- ผู้บังคับบัญชา
- ตัวข้าราชการ
- ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- สังคม

3. องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การรักษาวินัยดีขึ้น คืออะไร?

- ความอดทน
- ความรับผิดชอบ
- การเสียสละ
- การใช้อำนาจบังคับ

4. การที่ทุกคนในหน่วยงานจะรู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ของตนนั้น ขึ้นอยู่กับอะไรมากที่สุด?

- การใช้อำนาจบังคับ
- การรักษาวินัยของหมู่คณะ
- การรักษาวินัยของแต่ละคน
- การเพิ่มระดับการลงโทษ

5. คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่จะเลือกอำนาจให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีลักษณะอย่างไร

- สั่งเป็นลายลักษณ์อักษร
- สั่งด้วยวาจา
- สั่งเป็นลายลักษณ์อักษรหรือสั่งด้วยวาจาก็ได้
- สั่งด้วยวาจาและตามด้วยคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร

6. การที่ข้าราชการครูจะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของข้าราชการนั้น มีข้อกำหนดอย่างไร

- ต้องกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- ได้ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาจนเป็นที่ยอมรับในส่วนราชการนั้น ๆ
- เป็นระเบียบและแบบธรรมเนียมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- เช่นมติของคณะกรรมการ

7. ข้อต่อไปนี้ กรณีใดของข้าราชการที่ถือเป็นการประพฤติชั่ว?

- ขี้บรจนคนโดยประมาท
- นำตำรวจเข้าไปคัดลอกในห้องสอบ
- ถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย
- กล่าวปราศรัยโจมตีหัวหน้าพรรคการเมืองผู้หนึ่งในระหว่างมีการหาเสียงเลือกตั้ง

8. การกระทำข้อใดที่ข้าราชการติดต่อกับโดยตรงกับผู้บังคับบัญชาระดับสูง แล้วถือว่าเป็นความผิดวินัยฐานกระทำข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน?

- ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ
- มีเรื่องความพิเศษในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่อยู่
- มีเรื่องที่ต้องการความรวดเร็ว
- การอุทธรณ์การลงโทษทางวินัย

ตอนที่ 3 วิธีปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครู

3.1 เกี่ยวกับตัวข้าราชการ

วิธีตอบแบบสอบถาม โปรดอ่านแบบสอบถามที่ละเอียด แล้วพิจารณาตัดสินว่าคำตอบที่กำหนดไว้
ข้อใดตรงกับวิธีการที่ท่านปฏิบัติจริง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน
หน้าข้อความ และถ้าไม่มีข้อที่ตรงกับวิธีการของท่าน โปรดระบุวิธีการที่ท่าน
ปฏิบัติจริงลงในช่องว่างที่เว้นไว้

ตัวอย่าง

๐. เมื่อท่านไปถึงโรงเรียนในตอนเช้า สิ่งแรกที่กระทำคืออะไร?

- เช้าชื่อมาปฏิบัติราชการ
- ปฏิบัติหน้าที่ เวรยามตามที่ได้รับมอบหมาย
- ตรวจสอบความเรียบร้อยของบริเวณโรงเรียน
- อื่น ๆ (ระบุ) .....

จากตัวอย่างแสดงว่า เมื่อท่านไปถึงโรงเรียนในตอนเช้าสิ่งที่กระทำคือ เช้าชื่อมาปฏิบัติ
ราชการ

ถ้ามีการไปไหนเกิดขึ้น ท่านปฏิบัติอย่างไร?

1. ถ้าข้าราชการครูปฏิบัติตามวิธีการสายกว่ากำหนด

1.1 สำหรับผู้บังคับบัญชา

- ชี้แจงสั้นๆ
- ให้ชี้แจง
- ให้ส่งใบลา
- อื่น ๆ .....

1.2 สำหรับครูผู้ปฏิบัติงาน

- เขียนข้อโต้แย้ง
- ชี้แจงเหตุผล
- เขียนใบลา
- อื่น ๆ .....

2. ถ้าท่านมีความจำเป็นต้องออกนอกโรงเรียนในเวลาราชการ

- ขออนุญาตผู้บังคับบัญชา
- ให้เพื่อนครูสอนแทน
- ลงรายการในสมุดขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียน
- อื่น ๆ (ระบุ) .....

3. ถ้าท่านมีความจำเป็นต้องลา

- ส่งใบลาถึงล่วงหน้า
- ส่งใบลาถึงย้อนหลัง
- ชี้แจงให้นักเรียนทราบ
- อื่น ๆ (ระบุ) .....

4. ในกรณีที่ท่านได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติเวรยามร่วมกับเพื่อนอีก 2 คน ติดต่อกัน 3 คืน

- ผลัดเปลี่ยนกันมาปฏิบัติหน้าที่คนละคืน
- ผลัดเปลี่ยนกันปฏิบัติหน้าที่คู่กันคนละ 2 คืน
- มาพร้อมกันทุกคืน
- อื่น ๆ (ระบุ) .....

5. ถ้าท่านต้องการเก็บเงินค่ากิจกรรมในการเรียนการสอนจากนักเรียน

- เก็บจากนักเรียนได้ทันที
- ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาก่อน
- ทำหนังสือชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ
- อื่น ๆ (ระบุ) .....

6. ถ้าผู้บังคับบัญชาขอจัดให้ท่านเซ็นชื่อในใบเบิกค่ารักษาพยาบาล เพื่อนำเงินมารักษานักเรียนที่กำลังป่วยหนัก

- ปฏิเสธ
- เซ็นตามคำขอร้อง
- ปฏิเสธพร้อมชี้แจงเหตุผล
- อื่น ๆ (ระบุ) .....

7. สมมติว่าท่านได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการร่วมพิจารณาความดีความชอบประจำปี และเมื่อที่ประชุมได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจตามกฎหมายยังไม่สั่งอนุมัติ ถ้ามีเพื่อนครูถามถึงผลการพิจารณา

- เปิดเผยให้ทราบ
- บอกให้รอบฟังประกาศ
- บอกให้ทราบเฉพาะบางคน
- อื่น ๆ (ระบุ) .....

8. ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้ามีผู้สมัครที่ท่านคิดจะเลือกไปขอร้องให้ท่านช่วยเป็นหัวคะแนน

- ปฏิเสธพร้อมทั้งชี้แจง
- รับไว้พิจารณา เพื่อจะคิดหาทางช่วยเหลือต่อไป
- คกลงให้การสนับสนุนเต็มที่
- อื่น ๆ (ระบุ) .....

9. ถ้าท่านเห็นเพื่อนครูดูแลารพนั้น

- เข้าไปตักเตือน
- แจ้งให้ผู้นั้นกับมีผู้ช่วยทราบ
- แจ้งตำรวจ
- อื่น ๆ (ระบุ)

3.2 เกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาและวิธีการรักษาวินัย

วิธีตอบแบบสอบถาม โปรดอ่านคำถามที่ละเอียดแล้วพิจารณาตัดสินว่าคำตอบทางของขวามือระดับใด
ที่ตรงกับการปฏิบัติจริงให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หลัง
ข้อความแต่ละข้อ

ตัวอย่าง

ข้อ	คำถาม	มาก 4	พอ สมควร 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
0	ผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือมอบหมายงาน ท่านรักเงินเพียงใด	✓			

คำอธิบาย

ถ้าผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือมอบหมายงานแก่ท่านรักเงินทุกครั้ง ให้เลือกคำตอบ มาก (4)

ถ้าผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือมอบหมายงานแก่ท่านรักเงินเกือบทุกครั้ง ให้เลือกคำตอบพอสมควร (3)

ถ้าผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือมอบหมายงานแก่ท่านรักเงินเป็นบางครั้ง ให้เลือกคำตอบ น้อย (2)

ถ้าผู้บังคับบัญชาไม่เคยสั่งการหรือมอบหมายงานแก่ท่านชัดเจนเลยให้ เลือกคำตอบ น้อยที่สุด (1)

จากตัวอย่างแสดงว่า ผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือมอบหมายงานแก่ท่านชัดเจนมากในทุกครั้ง

หมายเหตุ ถ้าผู้ตอบเป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้บังคับบัญชามีหมายถึง ผู้อำนวยการจังหวัดหรืออธิบดี
ถ้าผู้ตอบเป็นครูผู้สอน ผู้บังคับบัญชามีหมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่

ข้อ	คำถาม	มาก 4	พอสมควร 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ในหน่วยงานของท่าน มีการปฏิบัติในหัวข้อต่อไปนี้ <u>อย่างน้อยเพียงใด?</u> ผู้บังคับบัญชามีเจตนาระเบียบหรือบังคับต่าง ๆ ให้ท่านทราบ ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถให้ท่านปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชาสั่งการหรือมอบหมายงานแก่ท่านชัดเจน ผู้บังคับบัญชาแสดงความเชื่อถือไว้วางใจเมื่อมอบให้ท่านไปทำงานแล้ว ผู้บังคับบัญชามีผลการปฏิบัติงานที่ท่านได้รับมอบหมายให้ท่านทราบ ผู้บังคับบัญชากล่าวยกย่องชมเชยเมื่อท่านได้ปฏิบัติงานสำเร็จแล้ว ผู้บังคับบัญชามีส่วนกระตุ้นให้ท่านทำงานอย่างมีคุณภาพ				

ข้อ	คำถาม	มาก 4	พอ สมควร 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
8	ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ตรวจตรา เสนอแนะการทำงานของทนาย				
9	ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่คิดค้นเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติราชการ				
10	ผู้บังคับบัญชารับฟังปัญหาและหาทางช่วยเหลือสนับสนุนในการปฏิบัติงานของทนาย				
11	ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เข้าร่วมประชุมอภิปรายเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ กับผู้ใต้บังคับบัญชา				
12	ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่สอดส่องดูแลและตักเตือนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ให้ประพฤติกัมภีร์ในนโยบายมจร				
13	ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เคยส่งโทษผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยอารมณ์				
14	ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ให้ความยุติธรรมในการพิจารณาสอบสวนลงโทษทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา				
15	ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่พยายามป้องกันผู้ใต้บังคับบัญชาให้พ้นจากการกล่าวหาโจมตีอย่างไม่เป็นธรรม				
16	ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่แจ้งอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานให้ทราบ				
17	ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เปิดโอกาสให้ทนายเข้ามีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการหรือแผนปฏิบัติ				

๗ ๗๑	คำถาม	มาก 4	พอ สมควร 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
18	การบัญญัติกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับวินัยข้าราชการในหน่วยงานของท่านมีลักษณะที่ใช้บังคับได้ทั้งตัวผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา				
19	ในหน่วยงานของท่านมีการเลือกสรรให้ใครคนใดเข้ารับราชการและพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยเหมาะสม				
20	หน่วยงานของท่านจัดให้มีการอบรมปฐมนิเทศแก่ผู้เข้ารับราชการใหม่ทุกคน เพื่อให้ทราบระเบียบแบบแผนของทางราชการ				
21	หน่วยงานของท่านมีการจัดทำคู่มือ การรักษาวินัยข้าราชการในลักษณะชัดเจนน่า เพื่อเป็นการแนะนำแนวทางปฏิบัติ				
22	หน่วยงานของท่านจัดให้มีการฝึกอบรมข้าราชการทุกระดับให้รู้และเข้าใจกฎหมายข้อบังคับและระเบียบของทางราชการ ตลอดจนวินัยข้าราชการ				

3.3 เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการรักษาวินัย

วิธีตอบแบบสอบถาม ไปรอ่านแบบสอบถามทีละข้อ แล้วพิจารณาตัดสินว่าคำตอบที่กำหนดไว้ทาง
ของขวามือข้อใดตรงกับระดับปัญหาอุปสรรคที่ท่านประสบ ให้ใส่เครื่องหมาย
✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความแต่ละข้อ

ตัวอย่าง ท่านคิดว่าความผิดทางวินัยที่ปรากฏอยู่ เกิดจากปัญหาต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด?

ข้อ	ปัญหา	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
0	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูไม่ดี			✓	

จากตัวอย่างแสดงว่า ปัญหาทางวินัยที่เกิดขึ้นจากขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูไม่ดีขึ้น มีอยู่น้อย

ข้อ	ปัญหา	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1	ท่านคิดว่าความผิดทางวินัยที่ปรากฏอยู่เกิดจาก ปัญหาต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด? ข้าราชการครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบวินัย				
2	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูไม่ดี				

ข้อ	ปัญหา	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
3	กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มีร่องโหว่ไม่รัดกุม				
4	ผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย เรื่อง ระเบียบวินัย				
5	ผู้บังคับบัญชากล้าเสี่ยงในการให้คุณให้โทษแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา				
6	หน่วยงานจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ไม่เพียงพอกับ ความต้องการ				
7	สิ่งแวดล้อมทางสังคมยั่วยุให้ข้าราชการมีจิตใจหวั่นไหว เอนเอียงไปในทางมิชอบ				
8	การเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน				

ตอนที่ 4 ข้อ เสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการรักษา วินัย

ท่านมีข้อ เสนอแนะอะไรบ้างในเรื่องการรักษา วินัยเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้

1. วินัยของผู้บังคับบัญชา

2. วินัยของข้าราชการ

3. วิธีการพิจารณาการลงโทษ

4. อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาว ปาริชาติ เกษมเสนาะ เกิดวันที่ 8 มีนาคม 2497 ที่ตำบลธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จาก คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2518 ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนอยู่ที่โรงเรียนสูงเม่นชนูปถัมภ์
อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย